

1957
L. V. B. ✓
№ _____ In. 112.900.22

Latweefchu Awises.

1861.

Ufchetrdesmitais gadda gabjums.

№. 1 lihds №. 52.

Rielgawâ,

Pee Zahna Wridrikka Steffenhagen un dehla.

Ihsais Mahditajs.

- Nr. 1.** Awischnu sinnaš. Riħga. Lohpu abrestšchana lečas-fehrġā. Smeekli. — Basnizas sinnaš. Us jaunu gaddu. Par laulibas fabrtas šwechtibu pee pīrmeem freistiteem laudim. Melešchana un atrašchana. Palibģs iħstend laikā. Sluddinaschanaš.
- Nr. 2.** Awischnu-sinnaš. Par Runeeschnu roħnu meddišchannu. Kabrošchana peħ; medduš. Briħnumi stabreku dšhwē. — Miššiones sinnaš. Nr. 1. Us jaunu gaddu. Jauna gadda dšefnina. Sluddinaschanaš. Turguš.
- Nr. 3.** Awischnu-sinnaš. Par Runeeschnu roħnu meddišchannu. Par graħmatu kraħjumeem. — Basnizas sinnaš. Nr. 2. Jaunaš sinnaš. Weffelibas drauga padohmi. Sluddinaschanaš.
- Nr. 4.** Awischnu-sinnaš. Par Runeeschnu roħnu meddišchannu. Weħ!! sabds tas zilweš nejauš ištattahš, kad wiušč pilš ir. — Miššiones sinnaš. Nr. 2. XLIII. Par Deewa walstibu paganu starpā. Par miššiones dahwanahm. Kad tas kinuģš tovim doħd, woi tu neka winnam ne atdoħš? Jauna sinna. Sluddinaschanaš. Sinna. Turguš.
- Nr. 5.** Awischnu-sinnaš. Kiffinge. Miššonu kuggiš. Uħdēš slawa. Smeekli stabstš. Sluddinaschanaš. Sinna. — Basnizas sinnaš. Nr. 2. Jaunaš sinnaš. Biħbele un kohka kurpeš. Sluddinaschanaš.
- Nr. 6.** Awischnu-sinnaš. Kiffinge. Utraiħneš peħdiga manta. — Miššiones sinnaš. Nr. 3. XLIII. Par Deewa walstibu paganu starpā. Kalluttas pilšata miššionari. Sluddinaschanaš. Sinna.
- Nr. 7.** Awischnu-sinnaš. Abbraāms Lielēš. Kastanu-kohkš. Sluddinaschanaš. Sinna. — Basnizas sinnaš. Nr. 4. Jaunaš sinnaš. Par tizzibas braħleem Sibiriā. Sluddinaschanaš. Sinna.
- Nr. 8.** Awischnu-sinnaš. Sinna. Wiššleelakas Awišš. Jauna gadda dahwana. Weħrā leekami wahrdi. Smeekli. Sinna. — Miššiones sinnaš. Nr. 4. XLIII. Par Deewa walstibu paganu starpā. No Jelgawāš. Sinna par graħmataħm. Sluddinaschanaš.
- Nr. 9.** Awischnu-sinnaš. Matti. Ustizzigš funš. Spohku stabstini. Turkš ballēš. — Basnizas sinnaš. Pēħterburgaš Jagaunu Jabna-draudēš badda un preeka-laiki. Kaħds wahrdinšch par see-wahm. Sinna par jaunu graħmatu. Kannepu putmiušč. Lihdšiba. Sluddinaschanaš. Turguš.
- Nr. 10.** Awischnu-sinnaš. Weħl par wezzu un jaunu labbumu. Spohku stabstš. Kas ir paspeħleģiš? Derrigš padohmš. Ganm puistm seemā. — Miššiones sinnaš. Nr. 5. XLIV. Par Deewa walstibu paganu starpā. Lohmš Raģlaunš, Judiaš miššionari. Jaunaš sinnaš. Sluddinaschanaš. Sinna.
- Nr. 11.** Awischnu-sinnaš. Weħl par wezzu un jaunu laiku labbumu. Rohštchildš. Weħl truhlumš leekš. Awischnu slawe, woi neslawe. Stabstinišch. Miħkta. — Basnizas sinnaš. Nr. 6. Jaunaš sinnaš. Pēħterburgaš Jagaunu Jabna-draudēš badda un preeka-laiki. Kā Jagauneem Samaraš semmē klah-jahš. Lihdšiba. Lubģšchana. Sluddinaschanaš. Turguš. Sinna.
- Nr. 12.** Awischnu-sinnaš. Kiffingēš Saline. Stiħkohšš šroħderiš. Stabstinišch. Tahš miħktaš nēminnešchana, kaš 11tā Nri. — Miššiones sinnaš. Nr. 6. XLVI. Par Deewa walstibu paganu starpā. Latweešchē Jerusaleme un Jagauni Samara. Jauna sinna. Sluddinaschanaš. Turguš.
- Nr. 13.** Awischnu-sinnaš. Kaħdaš mahģibāš to feħtiau Greeķeru pašaušģudru. Tas nabl no augschēneš. Kaħdu dašchadu mottu naw pašanlē. Smeekli. Kinešera spreedumš par Londoni. Sluddinaschanaš. Turguš. — Wiššangstaka Keisera graħmata no 19taš Webruara deenas 1861, kaš 5tā Merģi išsluddinata tappuši. Wiššjaunataš sinnaš.
- Nr. 14.** Awischnu-sinnaš. Sulfura-bittēš. Sullaiuš. Weħdaš padarra eenaħdneekuš par draugeem. Weħrā leekami wahrdi. Miħktaš. — Basnizas sinnaš. Nr. 7. Jaunaš sinnaš. Šieħniga lubģšchana no Riħta-Sibiriāš peħ; paģiģa preekšch teem turp par šraħpi nošubtiteem. Nabbaģš un kurpeš. Ģģlite un preedite. Sluddinaschanaš.
- Nr. 15.** Awischnu-sinnaš. No Kriħģburgaš, Witepfkaš gubernementi. Weħl no Kriħģburgaš. Neħšdogš. Weħrā leekami wahrdi. Tahš miħktaš nēminnešchana, kaš 14tā Nri. Jaunaš graħmataš. Sluddinaschana. Turguš. — Miššiones sinnaš Nr. 8. XLIV. Par Deewa walstibu paganu starpā. Par miššiones dahwanahm no Wiššenneš draudšehm. Miħleštibaš dahwanāš. Ne leedš weħrā nent. Sluddinaschanaš.
- Nr. 16.** Awischnu-sinnaš. Kiffinge. Stabstini. Derriģš padohmš. — Basnizas sinnaš. Nr. 8. Jaunaš sinnaš. Graħmata Šulģa mahģitajami nahkufe no Dniģkaš, Bakkara-Sibiriā. No Jelgawāš. No Dniģaģēš. Atbiħdešchana nē to lubģšchannu Latw. Awiššēš Nr. 11. Sluddinaschanaš.
- Nr. 17.** Awischnu-sinnaš. Ķil zilwešu irr Kuršemē. Spreedumš. Ģħrnigš danģotajš. Kuršch spree-

dums ir rīstīgals? Sluddinaschanas. — Missi-
ones sīnās Nr. 9. XLIV. Par Deewa wals-
tību pagānu starpā. Par palīdētības beedribu preefch
Luttera basnīzas Kcewu walsi. Sluddinaschanas.
Tirgus.

Nr. 18. Awischn-sīnās. Sakkis. Webrā seefami
wahdi. — Basnīzas sīnās Nr. 9. Jaunas
sīnās. Diwi Luttera drandsties Kcewusemmē ne
fenn wehl nseetas. Ewehdeenās sloblas. No to
bebrnīnu muttes. (Matt. 21, 16.) Sluddinaschanas.
Tirgus.

Nr. 19. Awischn-sīnās. No Stawropoles. Seemeta
lahjis. Kā nabkuse, tā isputtejuse. — Missi-
ones sīnās Nr. 10. XLIV. Par Deewa wals-
tību pagānu starpā. Nehqera puifens. Jaunas sīnās. Tas
Kungis ir mans gans. Sluddinaschanas. Tirgus.

Nr. 20. Awischn-sīnās. Leipziga, Eisenake, Wart-
burga. — Basnīzas sīnās Nr. 10. No Sa-
wenes Widsemmē. Peemīnna. Pilweks un faule.
Paflehta manta. Wakkara dreesma. Kā buhs mums
tur, kad mihfu mihli mums pretim nabls! Jauna
grahmata. Sluddinaschanas. Tirgus.

Nr. 21. Awischn-sīnās. E tur ubdens dabrgs!
Wakfa par jabschannu. Seeru stabte. Butschschana.
Derrigs padohms. Smeekti. — Missi-
ones sīnās Nr. 11. Par Londones miffiones beedribu.
Nabbaga seewina un basnīzas pulksteis. Woi tu to
Kungu mihlo un winna walsību? Zorabu tanta.
Tew buhs to fwehru deemu fwehtibt. Jaunas sīnās.
Jauna grahmata. Sluddinaschanas. Tirgus.

Nr. 22. Awischn-sīnās Jaunas sīnās. Eisenake.
— Basnīzas sīnās Nr. 11. Jaunas sīnās.
Tas preefch man! Mahziba. Mirstīgs zilweks,
taifers, fwehti nomirt zur Kristu. Kluffa weddeka.
Sluddinaschanas. Tirgus.

Nr. 23. Awischn-sīnās. Egiptes semneeki. Dsh-
tara dahrgums. Lectus lihja. Semmes-reibzeschana
eefsch Karakkas, deenas-widdus Amerikā. Woi tas
gan warr dubt teef? Sluddinaschanas. — Missi-
ones sīnās Nr. 12. Bahseles miffiones-nams.
Baggats bebrns. Sluddinaschanas. Tirgus.

Nr. 24. Awischn-sīnās. Dpiuma fwekkeschana
Kinejeru semmē. Stikkobts pils-neris. Eisenake. —
Basnīzas sīnās Nr. 12. Jaunas sīnās. Re-
prabtiga furneschana. Ne turri mutti, kad kas ir
ja-atpesti. Trihs draugi. Misnas sahles. Sluddi-
naschanas. Tirgus.

Nr. 25. Awischn-sīnās. Kā kahdum labrigam bu-
tschotajam gabjis. Par sūhdu pa-arschannu. Sar-
gajet weschu no ugguns. Ko Zrluzkas mahzitajs
Kossmanns stabsta par sawu leelo zellu, ko branzis
no Zrluzkas us Dlozlas jubru. — Missi-
ones sīnās Nr. 13. Geshkliga miffione. Bahseles
miffiones-nams. Lihgo Zohnipt! Lihgo! Sluddi-
naschanas. Sīnna. Tirgus.

Nr. 26. Awischn-sīnās. Sohbi. Zirknizera esars.
Derrigi padohmi. Smeekti. — Basnīzas sī-
nās Nr. 13. Jaunas sīnās. Garriga tumfiba.
Tumfchi laiki. Ewangelinuma gaischums sabt aust
Italiā. Lohiti mahzibts zilweks. Pateesibai naw ne-
tur paleekama weeta. Lihdsiba. Sluddinaschanas.
Tirgus.

Nr. 27. Awischn-sīnās. Ko Zrluzkas mahzitajs
Kossmanns stabsta par sawu leelo zellu, ko branzis
no Zrluzkas us Dlozlas jubru. Emma. Waisse-
kobs. — Missi-
ones sīnās Nr. 14. Geshk-
liga miffione. Miffiones dabwanas. Jauna grab-
mata. Sīnna. Tirgus.

Nr. 28. Awischn-sīnās. Dseedataju fwehtki Nihgā.
Par dšmtu lauschu buhschannu un brihwestību. —
Basnīzas sīnās Nr. 14. Jaunas sīnās. Ko
Zrluzkas mahzitajs Kossmanns stabsta par sawu leelo
zellu, ko branzis no Zrluzkas us Dlozlas jubru.
Par Luttera tizzigeem eefsch Leisheem, Schanku ap-
rinki. Zahnu wakkars. Sluddinaschanas.

Nr. 29. Awischn-sīnās. Dseedataju fwehtki Nihgā.
Par dšmtu lauschu buhschannu un brihwestību. —
Missi-
ones sīnās Nr. 15. Jaunas sīnās.
Par Dialoniffu darbeem Sibiriā. Juhda meitene.
Sluddinaschanas.

Nr. 30. Awischn-sīnās. Dseedataju fwehtki Nihgā.
Zehrnu-milfens. Dabbigi pulksteni. Stahstini. —
Basnīzas sīnās Nr. 15. Jaunas sīnās no
Italias. Ko Zrluzkas mahzitajs Kossmanns stabsta
par sawu leelo zellu, ko branzis no Zrluzkas us
Dlozlas jubru. Jauna basnīza Illussie. Sluddi-
naschanas. Tirgus.

Nr. 31. Awischn-sīnās. Neapeles seema. Deenas
alga Wahsemmē un pee mums. Amures semme.
Dshws welns. Smeektu stabstini. — Missi-
ones sīnās Nr. 16. Plaschakas sīnās par Leipzigas
Lutteru miffiones beedribas darbu Nihst-Indias semmē.
Juhdu meitene. Sluddinaschanas. Sīnna. Tirgus.

Nr. 32. Awischn-sīnās. Amures semme. Garibalda
falla Kaprera. Stahstinsch. — Basnīzas sī-
nās Nr. 16. No Widsemmes. Selta atstehgā.
Laupitais, ko jo warrenais uswahrejts. Sluddi-
naschanas. Sīnna.

Nr. 33. Awischn-sīnās. Kubleens. Staiqataji jeb
frehj-siffeni. Wifschannakas sīnās. Smeektu stab-
stinsch. — Missi-
ones sīnās Nr. 17. Misch-
tonas kestera K. Seltina sīnās pee Lutteru soleniju
un Kirgischeem Wakkara Sibiriā. Plaschakas sīnās
par Leipzigas Lutteru miffiones beedribas darbu Nihst-
Indias semmē. Sluddinaschanas. Sīnna.

Nr. 34. Awischn-sīnās. Ne eewedd mubs sawuā
lahrdinaschana. Updohma gallu. Kā abholi ilgi
usglabbajami. Stahstini. — Basnīzas sīnās
Nr. 17. Beedriba lohvineem par fargaschannu. No
Widsemmes. Sluddinaschanas.

- Nr. 35.** Awischu-sinnas. Ne eewedd muhs launä fahrdinaschanä. Zil malka schis nesmelis? Par furmeem. — Missiones sinnas Nr. 18. Nischlowas kestera R. Seltina sinnas par Lutteru kolonija na Kirgischeem Bakkaan-Sibiria. Plaschakas sinnas par Leizigas Lutteru missiones beedribas darbu Nibh-Indias semmë. Sluddinaschanas. Sinnaas.
- Nr. 36.** Awischu-sinnas. Ne eewedd muhs launä fahrdinaschanä. Sluddinaschanas. — Basnizas sinnas Nr. 18. Wehl kapds waheds par swehrdeenas flohlabm. Ta Kunga waheds bija dahrgs tauni laiskä. (1 Sam. 3, 1.) Kä kabda sagle aplauneta tap-puse. Sluddinaschanas. Sinna. Türgus.
- Nr. 37.** Awischu-sinnas. Lanwa. Brunnu-ruppufschu panti (oblas). „Baklausigs nerra irr sliftats par eenaidneeku!“ Sluddinaschanas. — Missiones sinnas Nr. 19. Jannas sinnas. Plaschakas sinnas par Leizigas Lutteru missiones beedribas darbu Nibh-Indias semmë. „Epata. (Mark. Ev. 7, 34.)“ Sluddinaschanas. Türgus.
- Nr. 38.** Awischu-sinnas. Brunnu-ruppufschu panti (oblas). Stahstinsch. Derrigi padohmi. Sinna. — Basnizas sinnas Nr. 19. Jannas sinnas. Labbums nahf ar pazeeschamu, preeks ar gaidischamu! Sluddinaschanas.
- Nr. 39.** Awischu-sinnas. Slepawidas darba. Dakteri un abrstineeki. Derrigs padohms. — Missiones sinnas Nr. 20. XLVI. Par Deewa walstibu pagamu starpä. Wehrgu behrens un wiina mahte. Janna sinna. Sluddinaschanas. Sinnaas. Türgus.
- Nr. 40.** Awischu-sinnas. Sawada balsu ustaischana. Iszeereschanas. Wissjaunaka sinnas. Stahstinsch. — Basnizas sinnas Nr. 20. Rahwes peemiana. Kad mirsi? un fur mirsi? Secwas fuhdriba un fsholmeistera spreedums. Darr funnam labbu. Atgahdinatajs. Nibllas. Sluddinaschanas.
- Nr. 41.** Awischu-sinnas. Kä pirmais kabbatas pulstems zehlers. Smeeklu stahstini. Jannas grabmatas. — Peeliskums pee Nr. 41. Latweeschu wallodas un tantas mihlotajem sinna un lahgschana. Sluddinaschanas. Türgus.
- Nr. 42.** Awischu-sinnas. Randas eefabroschana irr wiffu launumu fakne. Baufka ar sawu wezzu pilli eefsch Kursemmes. Derrigi padohmi. Sinna. — Basnizas sinnas Nr. 21. Widssemes mahzitaju sinohde 1861mä gaddä. Wehra leekami wahrdi. To mihflu usminneschanas, kas Basniz. sin. 20tä Nr. Sluddinaschanas. Türgus.
- Nr. 43.** Awischu-sinnas. Baufka ar sawu wezzu pilli eefsch Kursemmes. Kohka kirpes. Smeeklu stahstini. Muddens dseefmina. — Missiones sinnas Nr. 21. XLVI. Par Deewa walstibu pagamu starpä. Livingstons. Missiones dseefma. Sluddinaschanas. Türgus.
- Nr. 44.** Latweeschu draugu beedriba. Awischu-sinnas. Semmes-tribzeschana Mendoxä. Raimigs semneeks. Janna grabmata. Sluddinaschana. Wissjannaka sinna. — Basnizas sinnas Nr. 22. No Reschobmes draudfes. Widssemes mahzitaju sinohde 1861mä gaddä.
- Nr. 45.** Awischu-sinnas. Knaufschu piktums. Labs ehdeis. Sinna. Jannas grabmatas. Sinna. — Missiones sinnas Nr. 23. XLVII. Par Deewa walstibu pagamu starpä. Livingstons. Sluddinaschanas. Türgus.
- Nr. 46.** Awischu-sinnas. Gohdigs semneeks un gohdigs schids. Sinna. Nibllas. Sluddinaschanas. Wissjaunaka sinna. — Basnizas sinnas Nr. 23. Jannas sinnas. Widssemes mahzitaju sinode 1861mä gaddä. Sluddinaschanas.
- Nr. 47.** Awischu-sinnas. Untgschana. Sawada Latweeschu grabmata no Wab,semmes nahlfuse. Wehl grabmata no Kursemmes nahlfuse. To mihflu usminneschana, kas 46tä Nr. Türgus. — Missiones sinnas Nr. 24. XLVII. Par Deewa walstibu pagamu starpä. Livingstons. Sluddinaschanas.
- Nr. 48.** Sinna. Awischu sinnas. Sawads brauzeis. Smeeklu stahstinsch. — Basnizas sinnas Nr. 24. Peemineschanas wahrdi mihltam Kursemmes Superdentin Kabilim Wiltperam. Janna grabmata. Sluddinaschanas. Türgus.
- Nr. 49.** Sinna. Awischu-sinnas. Par lai la-faweschamu un laifa-gohdashamu. Shudriba un spreedums. Stahstinsch. Sluddinaschana. — Missiones sinnas Nr. 25. Janna sinna. Livingstons. Krosodilu-prohwe. Missiones stahsts. Wahrdi ka ferrahs. Sluddinaschanas.
- Nr. 50.** Sinna. Awischu-sinnas. Par eisenbahni. Janna grabmata. Sluddinaschanas. — Basnizas sinnas Nr. 25. No Wabnes draudfes Kursemme. Jrlawas fshohlas swehtki tal 31mä Augustä 1861. Janna sinna. Peeminnas.
- Nr. 51.** Awischu-sinnas. Kahds wahrdi pabr Latweeschu Awischn. Sinna. Janna sinna. — Missiones sinnas Nr. 26. Wezzu gaddu beidicht. Wehrgu behrens un wiina mahte. Nebnesis un sakfis. Aldarrat durwis plattakas. Sluddinaschanas. Türgus.
- Nr. 52.** Sirniga pateiziba Latweeschu Awischn draugem. Awischu-sinnas. Sluddinaschanas. — Basnizas sinnas Nr. 26. Jannas sinnas. Un Kehuni buhs tawi andstataji, un wiinu leelas gaspaschas tawi fshditaji. (Gf. 49, 23.) Sinna par fristigahm grabmatahm preefch Luttera draudfes loh-zelkeem Kreewusenmë. Turku Keisera Abdul-Meschida kaps. Wezzu gaddu beidjocht. Sluddinaschanas. Türgus.

Latweefchu Awises.

Nr. 1.

Zettortdeenä 5. Januari.

1861.

Awischn-sinas.

Nihga. 27tä Dezemberi muhsu augsti zee-nihts General-Gubernatera Kungs, Wirsts Suworoows, us Pehterburgu eijobt libds Dinburgai branfuschi pa jaunu Nihgas-Dinburgas eisenbahni. Zebraufuschi pultsten $8\frac{3}{4}$ no rihta, nobraufuschi 1nös Krihburgä, fur brohfastu ehdoht 1 stundu un 10 minutes lawejuschees, tad $6\frac{1}{2}$ waffarä cebraufuschi Dinburgä. Zebfchu brauzobt nifns puttenu laiks bijis, tad tomeht labbi gahjis. Ruyat bij beiguschi dselles scheknes list. Wehl naw wiffi zekka-sargi zelti, un wehl schis tas trubfht; tadeht pamas, prohti 8 stundas braufuschi; bet tad wiss buhs gottaws, tad brauks tiffai 5—6 stundas stary Nihgu un stary Dinburgu, 211 werstos.

Pehterburga. Gulantes waldischana muhsu waldischanai patreizibu par to isdewuse, ka muhsu Generals Ignatiows Pekingä til stipri palihdsejis meeru faderrecht stary Gulendereem, Sprantscheem un stary Sibnas Keiseru.

Pehterburga. Walsts-banka bij isfluddinajuse, ka gribboht laudis islaist par 5 millj. sudr. rubl. naudas-grahmatas; kursch tabs gribboht pirft, lai peerakstabs libds 15tam Dezemberim. Libds tai deenai nu 8509 peerakstijuschees, kas gribbejuschi dabhuht tabdas naudas grahmatas par 306 millj. 7 simts tuhft. rubl. — Pa Kreewusenines uhdeneem 1859tä gaddä gahjuschi 358 dampfuggi. No scheem 250 dampfuggi gahjuschi pa Wolgas leeluppi un pa tahm uppehm kas eceff Wolgas uppe. Ribinski 1860tä gaddä atnahfuschi 262 dampfuggi un 2 tuhft. un 69 leelas un masas laiwas, kas par 25 millj. rubl. prezzi atweddufchi, un no turrenes aiegahjuschi 5 tuhft. 389 laiwas ar prezzi par 29 millj. rubl. Raugi kahda tur leela andele un zil to dampfuggu schinnis gaddos

Kreewusenimé zehluschees. Lai Deews dohd, ka arri eisenbahnes täpat waitrodamees waitotohs.

Berline. Bruhschu Kehnisch Wridriks Wittums IV. atkal wahjaks palizjis, jaunu seemas swchtku deenä ar wemschanu eesirdjis un tad gullejis ka meegä. Kahdu deenu gan atkal atspirdjis, bet tad gullejis ka nahwes ehnä, kameht beidsobt sawu dwehseli islaidis tuhda! pehz rufsnakts no pirmas us ohtu Janwara deenu pehz jauna kalendera. 20 gaddu waldisis, bet 9tä Oktoberi 1858 wahjbas labbad bij jaw atdewis waldischanu brachtam Wridrikim Wittumam Luddim, kas ka Prinzis-waldineeks wiina wahrda ar gudribu, taiisibu un swchku Bruhschus waldisis un leelu gohdu nopelnijis. Schis nu tuhda! par Bruhschu Kehnina palizjis ar wahrdu: Wittums I. Zer dsimonis 22trä Merzi 1797 (taggad 63 gad. wezs) un apprezjees ar Sakschu Weimares Leelunga meitu, Marin Lawihsi, muhsu Keisera raddineegi. Winaa dehs un Krohna mantineeks irr apprezchts ar Gulenderu Kehnineenes Wiktorias meitu, Wiktoriu. — Muhsu Keisers pawehlejis nomiruscha Bruhscha Kehnina labbad truhreht 4 neddetas.

Gistreikeru walsts jaunais Ministeris Schmerlings ar Keisera wehleschanu walsts likkumns gan pahrtaiä ta, ka lassobt japreezajabs, un ka ar azjim redsoht schi leela walsts steidsabs us wiffu labbu dohtees, tomeht Unguri un zitti naw ar meeru, un gohdigam Ministeram buhs par dauds gruhths darbs nemeera prahtu sawaldbot un tahdu labbu waldischannu cetaisobt, ka Keisers labpraht saweem laudim nowehl. Wehl klahht jahihstabs, ka nahfoschä pawaffarä nifns kursch ne buhs ar Italiu, kas Gistreikerim Wenezias daku gribb un gribb atnemt, un ka karek-laikä tad ne fazekhs Unguri no dumpineekem samuffinati. Napoleons jauna gadda deenä gan

teizis, ka turoht meera praktu, bet deemschehl ir-
maj to, kas to tizz, un neweens ne sinu teikt, ka
Napoleons darrischoht, ja pawassarā atkal karisch
Italiā zeltobs.

Italiā 1859tā gaddā dumbis un karisch bijis
un wissas leetas zittadas palikkuschas. Tai leelā
karrā 1859 Sardinjeris dabuja no Gistkrei-
reem Mailantes dalku, un 1860 Modenas,
Parmas un Toskanas semmes. — kuru wal-
dineeki no sawas walsts bij iegahjuschi, libds ar
Bolognas dalku, kas Bahwestam peederr, —
pajchas peeteizahs un peeliffahs pee Sardinias
walsts, bet par to Sardinjerem Napoleonam bij
jadohd Nizas un Sawojas semmites. Iegahjuschā
wassarā Garibaldiis, — kas nodohmajis, un ar
stibwu praktu pee tam paleek, wissu Italiu sawee-
noht par weenu weenigu stipru walsti (ar 22 millj.
zilwekeem) appaksch Sardinias Kehnina Wiktorā
Emanuela waldischanas, — ar saweem drau-
geem pabrzechlahs us Siziliu un ihšā laikā scho leelu
fallu atnehme Neapeles jaunam Kehninam Bran-
zim II., un tikkai Messinas stiprais kreposts tam pa-
likke Siziliā. Garibaldiis tad pabrzechlahs us
Neapeles semmi, un itt ihšā laikā ir scho semmi
panehme, jo wissi landis winnam peekritte un Keh-
ninam Branzim ar kahdeem 50 tuhst, ustizigeem
saldateem ij ja-iseet no Neapeles leela pilsetas un
ja-eemettahs Kapuas un Gaetas stiprās pilsetās.
Tē nu Garibaldiis winnu gan arri gribbeja iedstht,
un stipri gan tē kahwuschees, bet wolti; jo jaunais
Kehniensch par daudi stipri turrejees un wehl tur-
rahē. Pa tam Sardinjeru Kehniensch ar kara-
spehku eelausahs Bahwesta semmē, sakahwe Bah-
westa Generalu Lamorijehri, uswarreja Ankonas
stipru pilsetu un panehme Bahwesta semmi un itt
wissu semmi un ir pajchu Rohmas pilsetu tam buhtu
atnehmis, ja Sprantschu kara-spehks scho pilsetu
un to semmes gabbalu, kas Rohmas tuwumā, ne
buhtu pajargajis. Par scho warras darbu Sar-
dinjeris gan sanihjis ar wisseem waldineekeem un
Kattoleem zittās semmēs, bet par to ne behdadams
Bahwesta semmi tomeht paturrejis. Tad til tubdal
dewahs ar kara-spehku us Neapeli prett Kehniinu

Branzi, jo redseja, ka Garibaldiis weens patē ne-
neeka ne eespehschoht. Nu gan isdewahs Kapuas
pilsatu panemt un Branzi tā spaidiht, ka tam tik-
kai Gaetas stiprais pilsetas pee juhrmallas palizjis,
bet wehl taggad, un kā sakka, wehl labbu laiku ar
Gaetas pilsetu buhs jadarbojahs to aplehgerejoht,
jo pilsetas lohti stiprs un tā taihts, ka no semmes
pusses enaidneeki ne warroht tuwu slabt peekluht.
No juhras pusses Sprantschu kara-fuggi stahw
un Sardinjeru kara-fuggeem leeds pee-ect un Gaetu
bombardeereht; un atkal Branzis ar sawu lohti tei-
zamu drohschu jaunū Kehnineeni un brahkeem tur-
rahē tik gudri un stipri, ka enaidneeki nezil wehl
ne warrejuschi tam padarriht. Ja-atwedd leels
dahrgs aplehgerechanas spehks un buhs jadarbojahs
kā pa Sewastopoles, Gaetas pilsetu aplehgerejoht.
Pa tam Kehniensch Emanuels Neapeles pilsetā gan
bijis, ar leelu preeku gan usnemts, zeenibts un
gan saukts un aiznahsts tappis par wissas Italias
Kehniinu; tomeht gruhti deesgan tam eet. Jo Keh-
nina Brantscha draugi Neapeles walsts kaluds zeh-
luschees ar dumpi prett Emanuelu un wehl ne irr
sawaldijami ar leelu spehku. Us to zerre Branzis
un nu jo stipri turrahē. Ja tik warrejoht Gaeta
turretees libds pawassarām, kad leelois karisch Wir-
Italiā ar Gistkreiereem zelschotees, tad, tā Branzis
zerre, Wiktoram buhschoht ja-astahj no Gaetas,
buhshoht atpestihts un tad sawu Neapeles walsti
atkal atdabbuschohht. Sian, ir Napoleons ne buht
ve gribb, ka wissa Italia saweenojahs par leelu
stipru walsti, jo tahds stiprs kaimiensch (naburgs)
naw tik lobs kā kahds wahjisch neispehzigis kai-
miensch, ar kuru warr darriht kā patiht; talabbad
Branzis jo drohschi wehl turrahē Gaeta, kaut gan
par daudi gruhti tur eet. — Garibaldiis aiegahje tub-
dal us sawu masu fallu Kapreru, tā ka Kehniensch
Wiktoras us Neapeli bij atnahjis. Tai masā sallā
Garibaldiis ar saweem draugeem, kas tam pa wissu
Italiu un Unguru semmi, nu sataifahs pawassarā
eelaustees Bahwesta semmē, tam Rohmu, Gistkrei-
kerim Wenezju panemt un Ungurus sarihdinahht,
lai weepalibds. Wiktoras Emanuelis atkal sataifa
us kuru wissas Italias spehku ar streigschanu, ka

pawassarâ buhtu gattawâ. Tâ tad nu deemschehl tur gaidamas grubtas un breefmigas leetas schinni jaunâ gaddâ, ja Deews Kungâ ar fanu stipru scheligu rokku to ne iswadda zittadi nekâ zilwefi dohma darriht.

— 3.

R i h g a.

Rihga gan naw patâ leelakâs pilfatâ pasaulâ, tomehr no winnas irr wairak ko stahstiht, ne lâ no dascha zitta pilfata. Taggad wairak lâ simts gad. pagabjuschî, ka Rihdsenecki zaur Deewa schelastibu no teizamas Krewu waldischanas fargati warreuschî meerigi un preezigi dshwoht sawâ pilfatâ. Bet neba winneem arweenu tâ gabjis; irr laiki bijuschî, fur teem leelas behdas un isbailes bij Jareds. Kas Rihgas stahstus sun, tas warr skaidci atsiht, ka: „meerâ barro, nemeerâ pohsta.“

Behz 500 behdu un karra breefmu gaddeem, — kas Rihgai bij Jareds no winnas eesahkuma. (1200 gad.), atnahze tas 1710tais gads, fur 4tâ Jubli Rihgas warrti atwehrahâ Krewu karra-spehkm. Geshch teem preekschejem 500 gaddeem Rihga irr 9 reis aplehgereta tappuse, bet tik 3 reis padewusees, un pee wiffahm breefmahm un grubtuma winna arweenu bijusi sawai waldischanai ustizziga. Tapehz ta arri wairak warr leelitees nekâ zits kahds apzeetinahs pilfatâ. Birno reis aplehgereta Rihgu brunnecku Meisters Schwerts no Moneima. 1329tâ gaddâ, kad ta wirsbistapam peederteja*). Rihdsenecki turrejahs 12 mehneschi Schwertam prettim, un tiklai kad tohs bads sabze speest, wiini brunnecku meisterim padewahs. Gan wiini luhdse no Bahwesta un winna Kardinalcem padohmu un palibdsibu, bet schee winneem neko ne atbildeja. Zil firdigi Rihdsenecki toreis turrejahs, warr redseht no teem wahrdeem, ko birgerumeisteris Indrikis Meije us Rihdseneckem runnaja: „Juhâ lungi un gohdigi wihri, garrigi un pasauligi, effect scheid kopyâ eelsch schim karra-breefmahm weens ohtru meeruadami.“ Taggad winsch sabze gauschi raudaht un ne warreja wairâ runnaht. Winna paligs Zah-

nis Wellins runnaja raudadams tahtak: „Mihli pilfatmeeki, mehâ taggad effam wifaleelakâ trubkumâ, no wisseem muhsu draugeem atstahsti schinnis karra-breefmâs! Juhâ redseht paschi, ka mums naw nekâs ko ehst; wiffâ pilfatâ wairak naw lâ 3 1/2 lastes miltu. Bet mehâ juhâ luhdsam, ja kahdam wehl labbiba jeh zittas ehdamas leetas buhtu, tad dohdeet muhsu isfalkuscheem karra-wihreem; mehâ mafasim zil tik pagehreseht.“ Kad nu wiffi atbildeja, winneem nekâs ne effoht, tad Wellins isfauze: „Al Kungâ un Deews, ko nu lai mehâ eesahkam!“ Wiffi nu fazzija weenprahstigi: „Rabbal raudsim ar muhsu enaidneekem meeru derreht, nekâ wiffu muhsu mantu un dshwibu saudeht.“ — 1581mâ gaddâ nahze Rihga appasch Pohlu waldischanas ne tapehz, ka buhtu uwarreta, bet zaur paschu falibgschanu; jehschu gan Pohlu karra-leelskungs Rodkewits jau preeksch tam par welti bij ispubleees Rihgu ar warru dabhuht Pohlu rokâs. 1601mâ gaddâ gribbeja Erzogs wahlis no Sidermannantes uwarreht Rihgu. Kahrlis jau bij leelako daku no Widsemes Pohlu Rehninam Sigiemundam atnehmis, un gribbeja arri atnemt Rihgu — bet par welti! Kad Kahrlis bij tappis par Sweedru Rehinu, tad aplehgereta 1605tâ gaddâ atkal Rihgu; bet ir schoreis winnam wajjadseja ar kaunu atpakkat greestees. Nu nahze 1621mâ gaddâ Sweedru lohti teizams Rehnisch Gustavs Adolfs un apsehde ar fanu lohti leelu karra-spehku Rihgu. Rihdsenecki toreis bij no Pohleem atstahsti; wiini no scheem nekahdu paligu ne dabbuja, nedî warreja zerreht to jagaidiht; tomehr wiini Sweedreem ahtraki ne padewahs, libdsi schee ar warru usnehme Rihgas pilfatu. Gustavs Adolfs Rihgâ eegahje fazzidams Rihdseneckem par gohdu tohs wahrus: „Es ne pagehru no Rihdseneckem labbaku ustizziba, lâ tahdu, kahdu wiini parahdijuschî Pohlu waldischanai.“ — 1656tâ gaddâ aplehgereta Zars Alekseis Mikailowitsch Rihgu, — kurrai tiklai 5 tuhkt. karra-wihri bija, — ar 100 tuhkt. karratajeem. Lahgu lahgam Zars Rihdseneckus usrunnaja, lai winnam padohdotees, bet Rihdsenecki taggad bij Sweedreem tikpat ustizzigi, lâ papreekschu Poh-

*) Par scheem laiteem warreht laffiht nelatka Schulza mahstaja Kursemes stahstu-grahmata.

keem. Pehz seſchahm neddelahm atſchahje Alekſeis Nihgu; jo bij dabbujis ſinnah, ka Sweedru Kehninſch nahloht ar lohti leclu karra-ſpehku un gribboht wiinnam paſſeypen uſbrukt. Schinni laikâ bij Nihdſeneekem deſgan breeſmu un iſbailu Jaredſ, jo wairak kâ 1875 bombes tappe Nihgâ eemeſtas; bet ſlawehts Deews, tahs breeſmas nu bij agzumirkli pagallam. Nahkofchâ gaddâ tappe atkal Nihga no Pohſeem un Leiſcheem aplehgereta, bet ſchee tik par welti iſdarbojahs. Grahtaki Nihgai gabje, kad Sakſchu un Pohlu karra-ſpehks 1700tâ gaddâ te aplehgereta; bet pehz ſeſchahm neddelahm ir ſchee aiſegahje probjam. Kad Behteris taſ Leclais, Kreewu Keiſers, Sweedru karra-ſpehku pee Pultawas bija pawiffam ſalaufis, tad nahje Grabws Scheremetjewſ ar 30 tuhſt. wihreem un apſehde atkal Nihgu. 19tâ Nowemberi atnahje patſ Behteris un gribbeja Nihdſeneekus peerunnah, lai padohdotees, bet Nihdſeneeki weenprahtigi atbildeja: „Gribbam ſawam Kehninam uſtizzigi pawalſneeki palikt, jebſchu arri manta un dſihwiba buhtu japaſaude.“ Kreewi nu ſahze Nihgu no wiſſahm puſſehm ſpaiddiht. Pee tahm breeſmahm, kaſ Nihdſeneekem bij no eenaidneeku bombehm Jaredſ, peeſittahs wehl bads un mehriſ. Jau Janwara mehneſi bij tahds bads, ka daudi iſſalkuſchi noſchautus, ir noſprahguſchus ſirgus ehde. Maija mehneſi jau bij 60 tuhſt. zilweki nonihkuſchi. Bee-truhke weſſelu zilweku, kaſ lohs mirruſchus buhtu aprakkuſchi; mehriſ bij tik lecls, ka wiſſas eelas bij pilnas ar lihkeem. No wiſſahm pilſata teeſahm palikke tiklai pee dſihwibas 3 birgerumeiſteri, 4 rahs-kungi un 3 ſkrihweri. Nihdſeneeki nu wairſ ne warreja ilgaki turretees; patſ General-Gubernaters Strömbergs padewahs Kreeweem, un nu tappe ta meera-derreſchana uorakſita 1710tâ gaddâ, pirmdeenâ tai 4tâ Zuhli pulkſten Sn^{ds} no rihta.

Tâ nu Nihga nahje appakſch Kreewu waldischanas, un ar to jaunu waldischanu nahje arri jauna loime un jauns meers pah to pilſatu. Japohſtiti lauki ſahze ſakloht, andele ſahze zelt. Preekſch 50 gaddeem Nihdſeneeki ſwinneja ſwehtkus Deewam

par gohdu, kaſ winneem bij wehlejis jau ſimts gad-dus appakſch Kreewu waldischanas laimigi nodſihwoht. Un taggad appakſch muſſu augſta ſchehliga Keiſera Alekſandera II., — kaſ par wiſſeem ſaweem pawalſneekem ar weenadu mibleſtibu gahda, — mihligas waldischanas dſihwodami Nihdſeneeki warr wiſſu labbu us preekſchu zerreht. Un kad kahdu reiſ — ke Deews lai ſchehligi paſarga! — karra-breeſmas nahktu, tad Nihdſeneeki atkal no jauna parahdiſ, zit wiini uſtizzigi pawalſneeki ſawam Keiſeram!

J. R.

Wohpu ahriſteſchana leefas-ſehrgâ.

Kahds ſinnams lohpu kohrejs Bruhſchds ſtabſta Wwiſſes: Ne ſeun manni lohpi ſirge leefas-ſehrgâ. Welti lohpu dakters gar winneem publejahs. Jau diwipadeimit gohwis mannim bij atſchajuschaſ. Tad kahds Pohlu muſſchneeks manni pamahzija, lai raugoh, ta ka kahda gohws atkal eeceekahs ſlimma, ne ehde wairſ, ne gremmo un leefahs gul-leht, tabbaka lappas labbi ſtipri wahriht, un to uhdeni, atdſiſſuſchu, lohpu leet eekſchâ; pa-augſcham kahds trihs kohrtelus, jaunam maſak. Baklanſju winnu, un gandrihſ wiſſus ſawus ſa-ſlimmuſchus lohpus iſdſeedeju, weenu paſchu reiſt tiklai ſchahdu uhdeni winneem eecehjis. Kad kahdam lohpu dabbuju wehl ohtru reiſt ſchihſ ſahles doht eekſchâ, tad peebebru wehl kahdu ſauju ſahls klah. Schihſ ſahles nu gan buhtu lehti karam dabbujamaſ.

—e.

Smeeſti.

Trakteera kungs likle leclu maltiti ſataiſiht. Beeſu bij daudi, tapelz ſullaincem bij darba deſgan, gan wihna butteles, gan zeppeſchus peenefloht. Kungs ceranga, ka ſullainis zeppeſcha gabalu paſſeypen kabbatâ eebahſch. Te kungs panemm butteli un ſikpat ahtri ſullainim kabbatâ wihnu eecej ſajidamaſ: „Schè mans draugs tew arri biſchliht wihna klah. Ta ſauſa gaſſa tewim mahgu apgruhtinahs.“

G. A. B.

B r i h w b r i k k e h t.

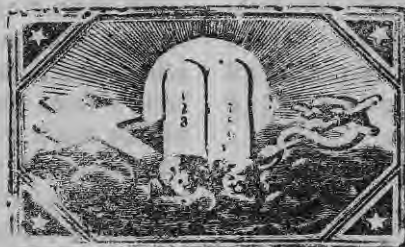
No juhemallas-gubernementis augſtas waldischanas puſſis: Collegienrath G. Blaefs, Cenſor. Jelgawâ, tal 3. Januar 1861.

No. 1.

Uwischu
Basnizas

Nr. 1.

pecliffums.
sinnas.

1861.

Us jannu gaddu.

Wezzu gadda beidoht gohdu un pateizibu iede-
wuschu Deewam un zilweckem, kas muhsu Uwischem
swehtigu gaddu dewuschu, zittadi jaw ne sahksim
jannu Uwischu gaddu, ka atkal gohdam apswelzina-
dami wissus, kam Latweeschu wehle, wisseem itt
ne firds un dwehseles wehledami labbu laimi, tahdu,
kas teem schi gadda ihstu labklahschanu dohd pee
meefas un dwehseles, laizigi, garrigi un muhschigi.
Un us to mehs wisa papreeksch gohdu dohdam tam
Kungu Kungam, no ka nahk wissa labba dahwana
un wissa pilniga dahwanaschana zaur Binna Teh-
wa schelastibu eeksch Jesus Kristus. Tad fakkam:
Kungs us tawu wahrdu gribbam fawus
tihklus ismesst, tizzedami, ja Tu swehti, tad
baggatu lohmu wilksim.

Un ko tad gribbam labpraht dabhuht Binna
wahrda? Zilwekus! Latweeschu zilweku firdis Dee-
wa walstibai, Latweeschu prahtu un garru ihstai
gaismai. Woi tad nu tahdas buhs schibs Uwisches?
Woi ta kahda basniza un skobla? Basniza lai buh-
tu tahdeem, kam firds neffahs pehz swehtahm lee-
tahm, — skobla tahdeem, kam lobs prahts pee mah-
zischanahs un gohdigas gudribas. — Sauks zitti
prettim: tahdu Uwischu mums ne waijaga, gribbam
zittadas, jo basnizu un skoblu mums deesgan
un ne effam nekahdi behrni neds mulki wairf. Tee-
fa! — Lai Deews flawehts par to; bet lai Deews
arri pasarga, ka Latweeschu, — par kureem til fir-
nigi rubpejamees, — ne paliktu par pasaules behr-
neem jeb taptu apmulkinati. Jo Latweeschu kautä
paldees Deewam wehl now isfuddis Deewa behrnu
gats, un schinnis laikds arri prahtä labbi anguschu.
Tahdus grihb stiprinaht, wairoht un waddiht ne
meen kristigas basnizas un skoblas, bet ir schibs Uwi-
ses un wehl klah pasargahnt no wissada pasauliga

wehja. — Woi tas irr Uwischu darbs? Woi tad
Uwisches now tikkai par laika kawelli, par islustescha-
nobs, jeb tikkai par sinnu un pasauligu gudribu dewe-
jahm, jo tahdas effeht Wahzu Uwisches. Irr gan Wah-
zeescheem ir tahdas; bet scheem irr wairak nekä simts
Uwischu; tad warr gan no schahm zittas rakstibt bas-
nizai ween, zittas Missionei ween, zittas skoblahm,
zittas wissadahm augstahm gudribahm, zittas skun-
stes leetahm, zittas animatweekeem, zittas laufu kohpe-
jeem jeb dahsweekeem, zittas til ween sinnahm un
notikkumeem no semmu semnehm, zittas wissadahm is-
fluddinaschanahm; zittas tikkai schabdeem tahdeem
stahsteem, neekeem, smeekteem un gekkibahm, un tad
lai ikkats tohs nemm, pehz kureahm tam ausis neef
jeb gars neffahs; ja til naudas deesgan, lai turr
ir wissas. Bet zil tad nu to Latweeschu Uwischu
lappinu? Ir tahm itt wissa sinnaschana, kas Lat-
weescheem tihk un derriga laudis ja-iselaisch. Bet
ja nu wissas gudribas eefahkums un awots irr:
Deewabihjaschana un tas gaischums, kas pasaulä
nahzis irr: **Kristus**, tad Latweeschu Uwisches ne
warr buht arri bes swehtahm leetahm. Talabhad
Basnizas un Missiones sinnu pecliffums un itt wiss
irr kristiga garrä jarakstihrs. Bet talabhad arri ne
truhkt Uwisches ir wissas zittas sinnas, mahzibas,
gudribas un ir laika kawelli, kas pateesi derr un
patihk ikkatram kristigam un prahtigam lassitajam.

Ur wahrdu teizoht: Gohdigu Uwischu darbs irr
schis, ka buhtum Deewam labpatihkami behrni,
Keiseram ustizzigi pawalstweeki, zilwekem gohdigi
brahti un mahses, kas salda meera kohpa mahjo,
gaismoti, labbi pahrtikluschi un kas ta wissu laizigu
un muhschigu labklahschanu warr ponahkt. Tas irr
arri muhsu Uwischu prahts un darbs bijis un buhs
wehl ir schinni gadda; un us to Latweescheem bijis
un lai paleek labs prahts. Tad tas Kungs gan

fwehtih's juhs mihtus Latweeschus, un fwehtih's ir juhsu Uwises ar baggotu lohmu. Tahdã tizzibã tad sabkam scho gaddu fazzidami: Kungã us tawu wahrdu gribbam fawus tihklus ismest! (Luhf. 5, 5).

— 3.

Par laulibas fahrtas fwehtibu pee pirmeeem kristiteem laudim.

Seemas fwehtki ir ihsti laulibas fwehtki, jo Maria un Johsep's un tas behrninsch Jesus mums rahda kristigu nammu, fur tehws un mahte, un woi weens, woi arri wairal behrnu, lohpa zeeschahs, lohpa preezajahs. Ne trubkst behdu, ne trubkst aridsan preeka. Jahsevam behdas, kad ar fawu faderretu seewu Mariu seemas laikã bija jaect no Nazaretes us Betlemã til tablu zellu; — behdas, kad nonahze Betlemã un ruhmes ne atradde fur veemestees; behdas, kad Mariai tas laiks nahze dienideht, un behdas, kad minnai tas behrus bija peedstummis un ne bija lahga weetas, fur to nolift. Lohpu kuhli sillitã tã guldinaja, — salmi tam bija par spilweneem, un gais's par apseagu. Bet zil fwehtigi schee seemas fwehtki bij tilpat Mariai kã Jahsepam un wisseem, kas tur stoigoja! Zil fwehtigi tee palikusch'i wisseem, kas pateesi kristigi no pirmeeem laikeem! kas ne ween kristiti, bet aridsan pehz tizzibas kristigi! Zil fwehtigas ir seemas fwehtku deenas wissahm kristigahm mahjahm! zil fwehtigas tehweem un mahtehm, zil fwehtiges behrneem! Enaefu balss wehl schobrihd dseed seemas fwehtku nakti:

Tad klaufaites, kas notizis! Jums behrninsch scho den peedstummis No jumprarinas weesinadm, Tas jums ar preeku sanemmams. Winsch weenemu juhsu wahju mee? Un jums par drãht lohpa pars Deews.

Tapehz laulibas fahrtã, ihpaschi kristiteem zilweeem fwehta fahrtã ir bijusi no pascheem pirmeeem laikeem, kamebr laikã tizziba pasaulã zehlussees.

Makitschu jums kahdus wahrdus par pirmu kristigu lauschu prãhtu, ar lo laulibã gahjuschi, un kã laulibã dshwojuschi, — un lo par laulibas fwehtibu isteikuschi. Winni tã dohmaja:

Kã wissa draudse Deewa nams no dshweem almineem ustaisita, tã wihrs un seewa, behrni un fahme, wissi weenas mahjas laudis ir Deewa draudse sawã nammã. Ihpaschi namma tehws un namma mahte tã kã maises tehws un maises mahte ir zeenijami kã mahjas mahjitaji un no Deewa ceelitti namma turretajaji. Ar to wahrdu, lo Josuüs sawã laikã fazzija: „Es un mans nams, meh's kalposim tam Kungam.“ wisseem kristigeem namma tehweem un namma mahtehm japeekriht tam Kungam Jesum Kristum.

Basnizas tehws Klemens raksta tã: „Kas tizzigs Kristus mahzklis, tas turrabs sawã mahjã pareisi zibnidamees prett wissahm fahrdinaschanahm, un ruhpiigi uswaredamã wissas behdas, zil wianam useet zaur seewu, zaur behneem, zaur faimi, woi pee maises veluischanas, pee darbeem un pee laizigas pahrtikshanas. Un kas tizziga seewa, ta ir fawam wihram par preeku un slawu un saweem behrneem par gohdu, un wihrs un seewa zittu gohdu ne mekle, nekã Deewa gohdu. Tapehz tee wezzi basnizas tehwi sipri us tam pastahweja, lai wihrs un seewa weenã tizzibã. „Tertullians raksta: „Kad wihram un seewai naw weenada tizziba, kã tad winnu tizziba wairumã ees? Kã winni no Deewa wahrdeem pamahziichanu smelsees? kã winni farunnadamees par tizzibas leetahm zits zittu preezinahs, pamahzihs un weenã garrã Deewa fwehtibu luhgsees?“

Laulibas fahrtu par fwehtu fahrtu zeenidami pirmee kristige laudis prezeje ar deewabihjigu un tizzigu prãhtu. Kad kahds jauneklis laulibã gribbeja e:t un sewim kahdu meitu par muhscha draudseni bija isredsejees, tad aizinaja draudses lohpejus un arri draudses lohpejas un scheem preekschã abbi fawu wahrdu dewe, kã winnu prãhtã zits nekã ne essoht, nekã Deewam par gohdu fawu laulibu sabkt un fawas laulibas deenas peedshwoht, Pehz tahdas leezibas bruhgans un bruhkte abbi lohpa veegahje pee Deewa galda un handija fwehtu walkarinu. Tai paschã reisã arri Deewa nammu ardashwinaja ar kahdu mihlestibas dohwanu, par leezibu, kã abbi nemnotees wissã sawã muhschã ta Kunga nammam kalpeht. Basnizas tehws Tertullians raksta no tahdahm derrickahm tã: „Meh's ar

wahrdeem ne spehjam istselt laulatu draugu swehtibu, kas sawu laulibu tā eeswehtijuschi un ar Kristus meefahm un affinim pee swehta wafflarina arshegelejuschi un bainizas swehtibu uehmuswees. Engeli to Deewam peenesē un tas debbesu Deews to peenem par pilnigu.“

Tas patē bainizas tehws slawe tizzigu laulatu draugu dshwoschanu ar mibligeem un spehzigem wahrdeem. Winsch salka: „Ta irr tizziga saweenofchana, kad wihram un seewai weena zerriba; weena ilgofchana, weens zelsch katrā deenā, weena da kalposchana tam Kungam. Abbi gorrā un meesā saweenoti, weenā prahā somus zellus lobla preeksch ta Kunga, weenā prahā Deewu lubdi, weenā tizzibā zits zittu pamahza, us labbu skubbina, krusu un behdas panest, abbi weenu zellu uenem us Deewa nammu un pee Deewa galda. Kad weenam preeks, tad arri ohtram, kad weenam raises, tad arri ohtram. Ne weenam, ne ohtram naw lo slebt, naw lo atrantees; abbi sin weens no ohtra, abbi apmekle flimneelus, palihdi nabbageem, slawe Deewu ar garrigahm dseemahm un steidsahs zits pahr zittu Deewam labbaku gehdu doht. Kristum irr preeks, tahdus laulatus draugus redseht un winnu wahrdus dshreht; tahdeem laulateem draugeem winsch sawu meeru dohd; kur tee diwi, tur winsch treschais pee teem, un kur Kristus irr, tur faunam naw nekahda paspabrne.

Scheem wezstehwu wahrdeem veeliksim Mahrtina Puttera pamahzischanu par Dshwes-waldischanu. Winsch tā mahza:

„Kas wibrs, tas sawu seewu lohy, Kas tam no Deewa dohta tohy, Un labbas seewas gohds irr tas, Kad sawam wihram peekerrabs. Tam wihram nabfahs lehnam buht, Ne darriht sawai seewai ar iht; Tai seewai nabfahs padobtees, Pehz wibra galwas walditees. Tā laulibā teem watizibis, Un Deews tohs abnis apfrehthis; Wels sawu wistu ne pabeigs, Deews winsu rabs, tee Deewu teiks.“

„Tad dshwes wiss' pareif buht warr, Kad fainnee's kalpa darbu darr', Kad fainneeze arstajga, No kalponite newishcha. Gan faine to mas apgabda, Kas irr pee dshwes wajaga. Zo fainci tahda tizziba: Dohd tu tai maifes wehderā, Ar drehbehm tu to gehrbj un fedi, Tai darbu reds, jeb' moi ner edj.“

—r.

Mellefchana un atrafchana.

Mellefchana un atrafchana, — tee irr gan diwi lohti swarrigi wahrdi, par kurcem dauds, dauds warretu teikt un tomeht ne beigtu wissu istselt. Zo pehz schim diwahm leetahm itt wissi zilweli dienahs, til tas ween ja-eewehro, fo un kà zilwels melle. Daschs melle dams grubti nopublejahs un tomeht neko ne atrohd; zits atkal nemas ne melle un tatschu dabbu; daschs atkal sirnigi melle dams pahleeku un papilnam swehtigas mantas atrohd. Sinnams dauds, kas to wissedabrgako mantu atraddusch, tee naw wis to mellejuschi, bet zits winnus mellejis, no kurra Kuhlas Gwang, 19tā nod. 10tā pant. stahw rakstihst: „Winsch irr nahzis to melleht un swehtu darriht, kas pasuddis.“ — Zo tā salka tas Kungs: „Redn, es teescham wajazschu pehz sawahm awim un tabs uemelleschu.“ (Gzel. 34. 11). Turklacht mehds allaschin tā buht, ka schi uestiziga ganna mellefchana pamohdina pasudusch grehzinecka sirdi sirnigu ilgofchanohs, kas orweenu karstaka paleek un ne mittesjahs, kameht to atrohn.

No schis mellefchanas un atrafchanas gribbu kahdus notikumus pastahstihst. Tai Deews dohd, ka schre stahstini daschu lassitaju paslubbinatu to melleht, kas schelligu un swehtigu atrafchanu apfobhtjis. (Turplikam wairak.) — —

Balihgs ihstenā laikā.

Kahds reisneeks mums stahstija tā: „Man zaur Awrikas tuknefi jahjeht reis no nejaufschi mannas aujis atskanneja tahda ehmniga un druhmiga stennefchana, ka pateesi bij jodohmu neganti Araberu laupitaji kahdam reisneekam buhs uskrittuschi wirsū. Es abtri jahju us turren, lai redsetu, kas tur buhs. Bet af brihnum! Kad eeraudsiju samā preekschā leelu lauwu, kas ar breefmigu tschubjsku zihnijahs, un lauwam jaw bij aptinnusees riuki! Es ar leelu drohschibu peegahju stah, un ar sawu sohbinu tschubhtas wehderu pahrschlehtu widdū puscham. Nabbaga lauwā no breefmigas enaidneeze ispefihst, man kà sawam glahbejam itt mibligi peeglaudahs, wehzinadams sawu asti laifija mannas rohkas un kahjas. No scha krihscha lauwā manni nekad wairs ne atstahje, bet kà suns man

passat tezeja, libds famehr no ilgas reisofšanas
mahjās biju pabrūnājis!

Nesiet draugi kādu pateizību ir šīs svehr
proht sawam glabhejam varahdiht! Kaut ir zilwēki
mahžitohs no šca stahstina sawu labba-darritaju
zeenā un gohdā turrecht. —b—g.

Sluddinaschanas.

Dūntslunģa muišca Ligu ma, Leisohs, Schanku
aprinē, trihs jūdhses no Schank em un trihs jūdhses
no Janischkem, no 23šcas Aprila deena 1861
ar pilnigu Inventariumu un ar pilnigi cetaisitu kalva-
bubščanu tavs isdehta us arrenti us tands gaddem.
Pee tabs muišcas un lobju-muišcas peeter 441 pū-
ra-weetas wišlabbas aramas sen mes, 210 rubra-
weetas vltanu pee uppes, 540 rubra weetas mešca-gan-
neitu un 27 pūbra-weetas abbofu un salnu dabru.
Skaidras naudas cenabščanas nabl no weena sabdida
(vilšatn.), no divi krogcem, no labki cetaisita allus-
brubidha un no weenabm ubdens sūdualabm (dšruwanabm).
No pašca mešca dabru to waijadīgu malku un buhwe-
jamus soblus. Aklatas sinas par šchibe muišcas is-
dohščanu us arrenti dabbutamas libds 1mai Webrnara
deenai 1861 pee 1

Ligumas muišcas waldišchanas.

No Leel-Gezawas muišcas waldišchanas toby
sluddinabts, ka 13 kroggi un ta klawa-meschatunģa-
muišca ar semmi, pławahm un weenu schenkē tannū
5tā Webruari 1861 us arrenti issebliti un no-
dohiti tavs. Arrentes-nehmeji kapulģinasces tannū no-
littā deenā agri un warr to sinu par tabm nolišchanabm
tad un arri agrat fdē sanem. 1

Leel-Gezawā, tannū 19tā Dezemberi 1860.

Muišcas waldišchana.

Itt tā § 10 tabs Wišangstaki apšiprinatas likumu
grabmatas tabs pee Kursemes Kredita beedribas peeder-
riģas frabščanas-lahdes, jeb Spahrkaffes, pa-
wehl darriht, tā toby tee, kurcem taggad warchuht rob-
kās nabluschas tabs appalsch apšibmetas no šchibs Kre-
dita-beedribas islaimas frabščanas lahdes sibmes jeb
Spahrkaffes-Scheines, prohti:

Nr. 2511, tannū 21mā Septemberi 1859 farakšita
par 12 rubkeem 5 kapiteem sūdaba naudas us
Pebtera Bobkes wabrdu no Sallasmuščas kas,
wehl naw pilnigohs gaddohs;

Nr. 13380, tannū 30tā Aprili 1856 farakšita par
25 rubkeem us ta pee Potskaišes peederriga Jura
Zinberga wabrdu;

Nr. 22965, tannū 6tā Septemberi 1860 farakšita
par 25 rubkeem preešč Jūdrīka Kopyina pee
Schlombekes nekrušču ispirščanas-lahdes pee-
derriga, —

ar šcho isfluddinawann usaižinati: lai šchibs Spahr-
kaffes-Scheines, — no kurabm ta pirmaja
Scheine vgaunē effoht fadegauše, un tabs obtras diwas
Scheines effoht nesagtas tappuščas, — wisewelaki no
ščhibs deenas rekšinabts par weena gadda laifu atmes
pee Kursemes Kredita-beedribas Direktorēm un šchib-
tri weerabda, ka teem šchibs Scheines pateci peeder-
ja ne, tad us šcho isfluddinawann un tomdeht ka no-
littā gadda laifa naw peemeldetas tappuščas, teem aug-
ščam peeminnetem zilwekem, us kurzu wabida šchibs
Scheines farakšitas tappuščas, to uoludusču un peha
likumem waitš nederrigu Spahrkaffes-Scheinu weeta
farakšibts un eedohs janas Spahrkaffes-Scheines,
kas tad ween-weenigi buhs derrigās. 3

Zelgawā, tannū 20tā Dezemberi 1860.

(Nr. 313.)

Kursemes Kredita-beedribas Direktoru
appalschakšiti.

Tannū nasti no 27ta us 28tu Dezemberi Krobna-Wir-
zawas Greisu fainu ekam **Dahwan Seegrinam**
no stalka isagti 4 širgi: 1) brubna kebwe ar bleffi
veerē un pal alkabja balta un sibwa, 7 gaddu weza,
50 rubl. webrta; 2) brubns širģs, 12 gaddu weza,
ar masu bleffiti veerē, kes labdahm sibmebm, 50 rubl.
webrts; 3) behra kebwe, pašca audšinata pa Zeb-
kabeem buhs ischetru gaddu weza, wišdīschīga no au-
guma, kes labdas sibmes, libds 80 rubl. webrta;
4) behrs širģs, ne wissai leets, 5 gaddu weza, kes
labdahm sibmebm, 60 rubl. webrts. Kas par šcheem šir-
geem skaidru sinu warr doht un eerahdiht tā dabbutani,
dabbutis 30 rubl. pateizibas naudas, un lai peeteizahs
Leelā Swehtes muišca. 3

B r i h w b r i k k e h t.

No juhrmalas-gubernementis augstas waldišchanas pusses: Collegienrath G. Blasse, Zenser. Zelgawā, tal 3. Januari 1861.

No. 2.